

Eelnõu kooskõlastamise käigus esitatud märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel

Märkus/ettepanek	Arvestatud/Mittearvestatud	MKM kommentaar
Justiitsministeerium		
<p>1. Eelnõu p 1 – kuna kehtetuks tunnistatavatele sätetele viitab autoriõiguse seaduse (AutÕS) § 57⁹, siis tuleb eelnõu ja seletuskirja täiendada järgmiste AutÕS-i muudatustega:</p> <p>Autoriõiguse seaduses tehakse järgmised muudatused:</p> <p>1) paragrahvi 57⁹ lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(6) Kui platvormipakkuja paneb toime õiguste objekti loata üldsusele edastamise või üldsusele kättesaadavaks tegemise käesoleva paragrahvi 1. lõikes kirjeldatud viisil, ei kohaldata sellise tegevuse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1–102) artikli 6 lõikes 1 sätestatud vastutuse piirangut.“;</p> <p>2) paragrahvi 57⁹ lõige 7 tunnistatakse kehtetuks.</p> <p>Seletuskirja palume täiendada punkti 1 muudatuse kohta järgmiste selgitustega: Kehtiv AutÕS-i tekst lähtub sellest, et infoühiskonna teenuse seadusega on üle võetud e-</p>	Arvestatud	Muudatusettepanekuga arvestatud ning eelnõu ja seletuskirja vastavalt täiendatud.

kaubanduse direktiivi asjaomased sätted. Vastavaid norme hakkas asendama otsekohalduv EL-i määrus (digiteenuste määrus), mistõttu tunnistatakse kehtetuks InfoTS-i sätted ja nende asemel tuleb edaspidi vajaduse korral viidata hoopis digiteenuste määrusele. Viidatava sätte mõte on, et kui osutatakse teenust, mis seisneb teenuse kasutaja pakutava teabe talletamises, ei vastuta teenuse osutaja teenuse kasutaja taotluse põhjal talletatava teabe sisu eest, kui: 1) teenuse osutaja ei tea teabe sisu ega ole kahju hüvitamise nõude puhul teadlik neist faktidest või asjaoludest, millest ilmneb ebaseaduslik tegevus või teave; 2) punktis 1 nimetatud asjaoludest teadlikuks saades kõrvaldab teenuse osutaja vastava teabe kohe või tõkestab sellele juurdepääsu.

AutÕS-i § 57⁹ lõikega 6 lisatav välistus tähendab, et kui platvormipakkuja annab üldsusele juurdepääsu tema teenuse kasutajate poolt õiguste omaja loata üles laaditud õiguste objektile, ei saa platvormipakkuja tugineda enne e-kaubanduse direktiivis ja InfoTS-is ja nüüd digiteenuste määruses sätestatud vastutuse piirangule. Sellisel juhul võib tema vastutus olla välistatud üksnes AutÕS-i § 57⁹ lõike 3 või § 57¹⁰ lõigete 1 ja 2 alusel. See olukord, et platvormipakkuja ei peaks saama AutÕS-i muudatustega üle võetud DSM direktiivi 2019/790 artikli 17 mõtte kohaselt tugineda kõnealusele vastutuse piirangule, ei ole muutunud ning seetõttu tuleks AutÕS-s sisalduv viide sisuliselt alles jätta, ent asendada digiteenuste määruse artikli 6 lõikega 1.

Punkti 2 kohta palume lisada seletuskirja järgmine selgitus:
„Autoriõiguse seaduse § 57⁹ lõiget 7 ei ole enam vaja, sest

<p>InfoTS-i § 11 lõikes 1 (tulenes e-kaubanduse direktiivi artikli 15 lõikest 1) sisalduvat erisust võrreldes e-kaubanduse direktiivi regulatsiooniga ei ole enam AutÕS-s tarvis n-ö kohendada. Kehtiva InfoTS-i § 11 lõige 1 on sõnastatud laiemalt kui e-kaubanduse direktiivi vastav norm ja selles pole sätestatud pelgalt üldise jälgimiskohustuse keeld, vaid peaaegu igasuguse jälgimiskohustuse keeld. AutÕS-i § 57⁹ lõikes 7 sisalduv konstruktsioon oli DSM direktiivi 2019/790 ülevõtmisel vajalik teha selleks, et jälgimiskohustust puudutav saaks EL-i õiguse raames täpselt üle võetud. Nüüd, kui InfoTS vahelt n-ö ära kaob, siis digiteenuste määruse otsekohalduva reegli valguses pole ka kõnealune AutÕS-i konstruktsioon enam vajalik.“.</p>		
<p>2. Eelnõu p 4 – kehtivas seaduses kasutatakse Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) nime ehk räägitakse konkreetsest korrakaitseorganist. Sama tuleks järgida ka eelnõus, kuna see välistab võimaluse, et tulevikus tehtavate muudatuste käigus, millega lisatakse teine korrakaitseorgan, saaks see organ automaatselt samad pädevused. Palume eelnõus kasutada <i>pädeva korrakaitseorgani</i> asemel TTJA.</p>	Arvestatud	Märkusega arvestatud, eelnõu vastavalt muudetud.
<p>3. Eelnõu p 5 – Justiitsministeerium leiab, et eelnõu punktiga 5 kavandatud muudatus, mille kohaselt võib korrakaitseorgan ettekirjutuse tegemise asemel nõustuda teenuseosutaja võetava kohustusega ja muuta oma otsusega see kohustus siduvaks, ei ole vajalik, kuna korrakaitseorgan võib avaliku korra eest vastutava isikuga, InfoTS-i tähenduses teenuseosutajaga, ka praegu suhelda ja kokku leppida, kuidas viimane võib rikkumise kõrvaldada, sh võidakse kokku leppida ka kuupäev, mille möödudes võib korrakaitseorgan rikkumise jätkumise korral ettekirjutuse</p>	Arvestatud	Märkusega arvestatud, eelnõu vastavalt muudetud. Seletuskirjas selgitatud, et TTJA-l on korrakaitseorganina juba praegu tulenevalt siseriiklikust õigusest teenusepakkuja vabatahtlikult võetud kohustustega nõustumise võimalus.

<p>teha. See, et korrakaitseorgan sellise kokkuleppe eraldi otsusega kinnitab, ei muuda seda kohustust aga siduvaks. Lisaks ei selgu seletuskirjast, kuidas sellist otsust vaidlustada. Eelnevast lähtudes palume eelnõust kavandata § 13² välja jätta.</p>		
<p>4. Eelnõu p 6 – eelnõuga muudetakse InfoTS-i § 14. Kehtivas §-s 14 on sätestatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral kohaldatava sunniraha ülemmäärad. Füüsilisele isikule on see 640 eurot ja juriidilisele isikule 100 000 eurot. Muudatuse kohaselt loetakse senine § 14 tekst lõikeks 1 ja lisatakse lõige 2. Muudatusega võetakse seletuskirjas märgitu kohaselt Eesti õigusesse üle DSA määrusest tulenev sunniraha määr (DSA määruse artikli 52 lõige 4). DSA määruuses sätestatud nõuetest tuleneva ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule 640 eurot ja juriidilisele isikule 5% tema eelneva majandusaasta keskmisest päevasest ülemaailmsest käibest või sissetulekust, arvatuna asjaomases otsuses märgitud kuupäevast.</p> <p>Arvestades seda, kui suured rahatrahvid on eelnõus kavandatud väärtegade eest, palume üle vaadata ka füüsilise isiku sunniraha määrad ning neid korrigeerida või põhjendada, miks seda ei peeta vajalikuks. Märgime, et väärtekaristus on siiski <i>ultima ratio</i> võimalus ja enne seda tuleb võimalusel rakendada haldusjärelvalvet, kui vähegi võimalik. Kui juriidilise isiku puhul arvestatakse sunniraha tema majandusaasta käibest, jääb eelnõu ja seletuskirja põhjal ebaselgeks, miks piirdatakse füüsilise isiku puhul vaid 640 euroga. Justiitsministeeriumi hinnangul on see summa liiga väike, eriti kui väärteo korral nähakse</p>	<p>Arvestatud</p>	<p>Märkusega arvestatud, sunniraha määr on viidud määrusega kooskõlla ning kehtestatud, et füüsilisest isikust vahendusteenuse osutajale on sunniraha maksimummäär 5 % tema eelneva kalendriaasta keskmisest päevasest sissetulekust.</p>

<p>füüsilisele isikule ette karistus kuni üks protsent tema eelneva majandusaasta sissetulekust.</p> <p>Seletuskirjas viidatakse, et kavandatava § 14 muudatusega võetakse Eesti õigusesse üle DSA määrusest tulenev sunniraha määr (DSA määruse artikli 52 lõige 4). Viidatud artikli kohaselt: „Liikmesriigid tagavad, et sunniraha maksimumsumma on 5 % asjaomase vahendusteenuste osutaja eelneva majandusaasta keskmisest päevasest ülemaailmsest käibest või sissetulekust, arvatuna asjaomasel otsusel märgitud kuupäevast.“.</p> <p>Justiitsministeeriumi hinnangul ei vasta 640 euro suurune sunniraha ülemäär DSA määrusega nõutule. Palume sunniraha määr viia määrusega kooskõlla või põhjendada seletuskirjas selle määra vastavust määruse nõuetele.</p>		
<p>5. Eelnõu § 1 p 7 – seoses §-des 15⁴ ja 15⁵ füüsilisele isikule kavandatava karistusemääraga palume täiendavalt seletuskirjas selgitada, kuidas tegelikult tehakse kindlaks füüsilise isiku majandusaasta ja seejärel arvestatakse sellest rahatrahvi määr. Vastutussätteid, sh karistusnorme kavandades tuleb arvestada, et neid peab olema kohtuvälisel menetlejal võimalik praktikas ka rakendada. Vastasel korral on tegemist tühja sättega, mis tegelikkuses ei toimi. Palume seletuskirja vastavate selgitustega täiendada.</p>	<p>Arvestatud</p>	<p>Märkusega arvestatud. Eelnõus täpsustatud, et füüsilise isiku puhul võetakse trahvi määramisel aluseks tema eelneva kalendriaasta sissetulek. Füüsiliste isikute maksustamisperiood on kalendriaasta, mis kattub raamatupidamise seaduses sätestatud nõ reeglipärase majandusaasta kontseptsiooniga. Seega on mõistlik kasutada siin Eesti residentide suhtes maksuõiguse ja raamatupidamisreeglite analoogiat ja sätestada sissetulekute arvutamise alusena kalendriaasta.</p> <p>Füüsilise isiku eelneva kalendriaasta sissetulek leitakse isiku tuludeklaratsioonis esitatud andmete põhjal tema suhtes väärtemenetluse alustamise aastale eelnenud aasta kohta, kui need andmed on Maksu- ja Tolliametist (MTA) kättesaadavad. Kui andmed isiku suhtes väärtemenetluse alustamise aastale eelnenud aasta tulu kohta ei ole MTA-st isiku tuludeklaratsiooni põhjal kättesaadavad, leitakse isiku eelneva kalendriaasta</p>

		<p>sissetulek isikule tehtud tulumaksuga maksustatavate väljamaksete põhjal väärteomenetluse alustamise aastale eelnenud aastal. Antud väljamaksed tuvastatakse MTA andmete alusel.</p> <p>TTJA saab trahvimäära arvutamiseks vajalikud andmed MTA-lt maksukorralduse seaduse (MKS) § 29 punkti 2 alusel, mis võimaldab maksuhalduril jagada väärtegu menetlema volitatud isikule andmeid menetlusala füüsilise isiku eelmise aasta sissetuleku kohta trahvimäära arvestamiseks. Ühtlasi täiendatakse MKS § 29 punktiga 65, mis näeb maksuhaldurile ette õiguse avaldada TTJA-le maksusaladust sisaldavat teavet DSA määruses sätestatud nõuete täitmise üle riikliku järelevalve teostamiseks. DSA määrus näeb ette protsendipõhised sunniraha maksimummäärad, mida arvestatakse vastavalt juriidilise isiku eelneva majandusaasta ülemaailmsest käibest ja füüsilise isiku eelneva kalendriaasta sissetulekust. TTJA-l võib olla vajalik pärida MTA-lt maksusaladust sisaldavat teavet füüsilise isiku tuludeklaratsioonis esitatud andmete kohta või kontrollida kahtluse korral juriidilise isiku majandusaasta aruandes esitatud teabe õigsust.</p>
<p>6. Eelnõu § 1 p 7 – paragrahvi 15⁵ kohta kirjutatakse seletuskirjas mh, et „Eksitava teabe andmine on karistatav järelevalvemenetluses vastusena küsitlemise ja dokumentide esitamise nõudele. Ühtlasi peab olema võimalik karistada järelevalve teostamise takistamist ja riikliku kontrolli erimeetmele allumisest keeldumist, kui seda on tehtud alusetult. Kuna nende kohustuste täitmine ei ole otseselt seotud määruse põhieesmärkide saavutamise, vaid on pigem suunatud määruse tõhusale järelevalvele ja täitmise tagamisele.“</p>	<p>Mittearvestatud</p>	<p>Nõustume, et väärteokaristus on <i>ultima ratio</i> võimalus ning enne tuleb proovida rikkumine kõrvaldada haldusjärelevalves. Eksitava teabe parandamata jätmist pole võimalik väärteokoosseisust välja võtta, kuna DSA määruse artiklist 52 lõikest 3 tuleneb liikmesriikidele kohustus tagada, et ebaõigele, mittetäielikule või eksitavale teabele reageerimata või selle parandamata jätmise oleks karistatav. Antud tegu peab olema karistatav, kuna tegemist on riikliku järelevalve takistamisega. Järelevalve teostamiseks on oluline, et teenusepakkujatel oleks kohustus jagada korrakaitseorganitega tõest infot ning eksitavat</p>

<p>Paragrahvis 15⁵ on ette nähtud vastutus näiteks selle eest, kui eksitav teave jäetakse parandamata. Kui eesmärgiks on teabe parandamine, siis tulebki taotleda järelevalve käigus seda, et see teave parandatakse. Karistuse rakendamine ei aita kaasa teabe parandamisele.</p> <p>Kui tegemist on järelevalvega, siis oleme arvamisel, et nendel puhkudel, kui ettekirjutusest ei ole piisanud, tuleb järelevalve tagamisele kohaldada vastavalt InfoTS-i §-s 14 ettenähtud sunniraha ja väärteokoosseisu sätestamisest loobuda.</p>		<p>teavet parandada. Kui antud tegu poleks karistatav, rikuks Eesti EL määruse rakendamise kohustust, millele võib järgneda Euroopa Komisjoni rikkumismenetluse algatamine.</p>
<p>7. Eelnõu § 1 p 7 – juhime tähelepanu, et praegu kattuvad tegude poolest eelnõu §-d 15⁴ ja 15⁵. Paragrahvis 15⁴ on ette nähtud vastutus teabe andmise kohustuse täitmata jätmise või ebaõige, mittetäieliku või eksitava teabe esitamise eest, samamoodi on kirjas ka §-s 15⁵: [---] ebaõige, mittetäieliku või eksitava teabe esitamise eest. Eelnõust ega seletuskirjast aga ei selgu, kuidas need kaks tegu teineteisest eristuvad. Palume eelnõu parandada.</p>	<p>Arvestatud</p>	<p>Märkusega arvestatud, eelnõud ja seletuskirja vastavalt täiendatud. Paragrahvis 15⁴ on ette nähtud vastutus DSA määruse artiklitest 15, 24 ja 42 tuleneva aruandluskohustuse täitmata jätmise või aruandes ebaõige, mittetäieliku või eksitava teabe esitamise eest. Paragrahvis 15⁵ on ette nähtud vastutus DSA määruses sätestatud nõuete täitmise üle riikliku järelevalve teostamise takistamise eest. Vastutus tekib näiteks, kui TTJA küsitlemise või dokumentide nõudmisele erimeetme (korrakaitseadus § 30) kasutamise tulemusel ei esitata teavet, esitatakse ebaõiget, mittetäielikku või eksitavat teavet, jäetakse ebaõigele, mittetäielikule või eksitavale teabele reageerimata või see parandamata.</p>
<p>8. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.</p>	<p>Arvestatud</p>	<p>Märkusega arvestatud, eelnõud ja seletuskirja vastavalt täiendatud.</p>
<p>Siseministerium</p>		

<p>Siseministerium toetab otsekohalduva Digiteenuste määruse rakendamist Eestis, kuna see aitab kaasa ebaseadusliku ja muu kahjuliku sisu, sh desinformatsiooni vähendamisele veebikeskkonnas ning tõhustab muu hulgas alaealiste kaitset internetis.</p>	<p>Teadmiseks võetud</p>	
<p>Õigusselguse tagamiseks on oluline tuua vähemalt eelnõu seletuskirjas välja määrusest tulenevad olulisemad põhimõtted, et ELi tasemel ühist siseturgu reguleeriva määruse laiem eesmärk on ühtlustada erasektori vastutust seoses nende teenuste kaudu avaldatava veebisisuga. Kõige olulisemal määral puudutab see teenusepakkujate teenusetingimuste ühtlustamist, sh ühtlustatud lähenemist ebaseadusliku ja muu kahjuliku teabe avaldamisele¹. Seejuures üldist jälgimiskohustust ega aktiivset faktide kogumise kohustust määrus teenusepakkujatele ei kehtesta.</p>	<p>Teadmiseks võetud</p>	<p>Seletuskirja punktis 1 on selgitatud, et digiteenuste määruse eesmärk on muuta internetikeskkond turvalisemaks ning tagada kasutajate õiguste tugev kaitse internetis, milleks täiendatakse veebipõhiste vahendusteenuste pakkujate, ennekõike digiplatvormide kohustusi. Ühtlasi, et digiteenuste määrusega kehtestatakse digiplatvormidele ulatuslik läbipaistvus- ja vastutusraamistik.</p>
<p>Juhime tähelepanu, et DSA määruse tekstis (põhjenduste p 5) käsitletakse määruse skooopi laiemalt, kui on praegu toodud selle rakendamiseks mõeldud eelnõu seletuskirjas. Lisaks ebaseaduslikule sisule ja desinformatsioonile on määruse eesmärgiks ühtlustada teenusepakkujate vastutust ka „<i>muul viisil kahjuliku teabe ning tegevuse vahendamisel ja levitamisel</i>“. Teeme ettepaneku seletuskirja täpsustamiseks viitega DSA määruse põhjenduses (p 5) toodud skoobile.</p>	<p>Mittearvestatud</p>	<p>Digiteenuste määruse peamine eesmärk on ebaseadusliku veebisisu leviku tõhusam tõkestamine ning digiteenuste pakkuja kohustused on seotud ebaseadusliku sisuga. Kahjuliku sisuga tegelemist reguleerib digiteenuste määrus üksnes väga suurte digiplatvormide ja otsingumootorite puhul, näiteks Facebook, TikTok, arvestades nende ulatuslikku mõju ühiskonnale. Nad on kohustatud igal aastal hindama oma teenuste poolt põhjustatava kahju riske ning kehtestama sobivad meetmed nende riskide maandamiseks. Viidatud põhjenduspunkt 5 kirjeldab üldiselt vahendusteenuste turul toimunud arenguid ning nende teenuste osutamisega seotud riske, millest DSA määrus keskendub üksnes ebaseadusliku sisu leviku riskile.</p>
<p>Vastavalt eelnõule tunnistatakse kehtetuks osad Infoühiskonna teenuse seaduse (<i>InfoTS</i>) paragrahvid (nt § 8-</p>	<p>Mittearvestatud</p>	<p>Põhimõtte tuleneb edaspidi otse määrusest ning siseriiklikus õiguses ei ole määrusele viitamine vajalik ega normitehniliselt</p>

¹ Vt DSA määruse Art 7 ja Art 23

<p>10) kuna otsekohalduv määrus sõnastab täpsustatud nõuded. Seoses sellega, et tühistamisele kuuluvad paragrahvid käsitlevad teenusepakkujate vastutust, ei tohiks jääda muljet, et määrusest tulenevalt vastutust enam ei ole. Teeme ettepaneku lisada eelnõu teksti täpsustuse, et piiratud vastutuse raamistik tuleneb edaspidi otse DSA määrusest. Sama põhimõtte peab puudutama üldise jälgimiskohustuse puudumist, mille osas määruses on eraldi artiklina toodud suunis teenusepakkujate vabatahtlikuks panustamiseks².</p>		<p>korrektne. Sätete kehtetuks tunnistamise selgitused on toodud seletuskirjas, mille kohaselt on tingimuslik vastutusest vabastamise raamistik säilitatud ja lisatud otse DSA määrusesse.</p>
<p>Kuna DSA määrus kehtestab reeglistiku ebaseadusliku ja muu kahjuliku sisu ning ka desinformatsiooni levitamise piiramiseks, siis peame oluliseks selget sõnastust riigisisese rollijaotuse osas Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) kui sõltumatu digiteenuste koordinaatori ja samas tarbijakaitse asutuse, Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) kui korrakaitseasutuse, Eesti Maksu- ja Tolliameti (EMTA) kui äritegevuse seaduslikkuse ja maksukohusluse üle järelevalvet ja kaebuste lahendamist korraldava asutuse vahel. Määruse eesmärgipärase täitmise vaatest ei tohiks eelnõu sõnastus jätta ebaselgeks milliste teemadega ja kaebustega ühe või teise asutuse poole tuleb pöörduda. Teeme ettepaneku sarnaselt seletuskirjas toodud Digiteenuste määrusest digiteenuste osutajatele tulenevate kohustuste tabeliga (eelnõu seletuskirjas Tabel 1) lisada tabel ka määruse rakendamise Eestis seotud osapoolte rollijaotusega. See puudutab ka selgemat vahet TTJA ettekirjutuste ning PPA ja EMTA veebisisu piiramist puudutavate korralduste vahel.</p>	<p>Mittearvestatud</p>	<p>Tabeli koostamine ei ole vajalik, kuna eelnõuga on ainsaks pädevaks asutuseks TTJA, kes teostab järelevalvet kõigi DSA määrusest teenusepakkujatele tulenevate kohustuste täitmise üle.</p> <p>PPA on teenuseosutajatelt kuriteokahtlustest teavituste saaja. DSA määruse artikkel 18 kohaselt peab teabe talletamise teenuse osutaja teavitama viivitamata asjaomase liikmesriigi õiguskaitseasutust, kui ta saab teada kuriteost, millega kaasneb oht inimese või inimeste elule või turvalisusele. Pärast kuriteokahtlusest teavituse saamist tegutseb PPA oma protseduuride kohaselt, et välja selgitada ning vajadusel kõrvaldada oht inimese elule ja turvalisusele. Nii teeb PPA oma tavapäraseid tegevusi kuriteoteate saamisel, mis ei ole seotud DSA määrusest tulenevate pädevustega. PPA-le ega ühelegi teisele korrakaitseasutusele peale TTJA ei tule eelnõust DSA määruse järelevalve ülesandeid.</p> <p>Siiski tulenevad DSA määrusest korrakaitseasutustele vabatahtlikud võimalused piirata ebaseadusliku sisu levikut internetis. Esiteks on neil võimalus saata kõigile digiteenuste pakkujatele piiriüleseid korraldusi ebaseadusliku sisu vastu</p>

² Vt DSA määruse Art.7

		meetmete võtmiseks. Teiseks on korrakaitseasutustel võimalus taotleda TTJA-lt usaldusväärse teavitaja staatust, kelle teavitused peab digiplatvorm vaatama läbi eelisjärjekorras ja erilise hoolega. Oleme tutvustanud korrakaitseasutustele DSA määrusest tulenevaid võimalusi internetis ebaseadusliku sisuga võitlemiseks erinevatel kohtumistel.
Palume seletuskirjas (p 6) toodud mõjude hindamisel lisada eelnõu positiivsed mõjud avalikule korrale, veebikeskkonna turvalisusele, sh alaealiste kaitsele internetis ning ettevõtlusele. Palume kaaluda mõjude lisamist ka EMTA veebipädevuste vaatest.	Arvestatud	Mõju avalikule korrale ja veebikeskkonna turvalisusele on kajastatud mõjuhinnangu punktis 6.4. Alaealiste kaitse on lisaks kajastatud punktis 6.3. Mõju ettevõtlusele on kajastatud punktis 6.1.
Seoses järelevalvemeetmetega laieneb InfoTS § 12 ¹ pakutud sõnastuses ka muudele korrakaitseorganitele, sh EMTA-le ja näiteks ka Tööinspeksioonile (TI). Veebipettuste ja ebaseadusliku veebitegevuse piiramisel on selle üldine mõju kahtlemata positiivne, kuid määrus otseselt sellist nõuet ei kehtesta. Soovitame konsulteerida sõnastuse osas ka asjaomaste korrakaitseorganitega – EMTA-ga ja TI-ga.	Teadmiseks võetud	Kõnealune säte InfoTS § 12 ¹ käsitleb erinevate liikmesriikide digiteenuste koordinaatorite piiriülest koostööd. Eelnõu punktiga 1 määratakse Eestis digiteenuste koordinaatoriks TTJA, kellele pannakse piiriüleses koostöös osalemise ülesanne. Teistele asutustele DSA määruse alusel piiriüleses koostöös osalemise kohustus ei laiene.
Määruse artikkel 18 puudutab kuriteokahtlusest teavitamist. Juhime siinkohal tähelepanu, et juhul, kui ohus võib olla inimese elu või turvalisus, siis Eestis tuleb viivitamatult teavitada Häirekeskust numbril 112. Palume selles küsimuses kindlasti täpsustada seletuskirja sisu.	Arvestatud	Märkusega arvestatud, seletuskirja vastavalt muudetud.
Määrusega saavad mitmeid olulisi ja ressursimahukaid lisakohustusi TTJA ja PPA ning oluline, et asutuste koostöö ja infovahetus oleks süsteemne ning personal oleks määruse jõustumisel juba professionaalselt koolitatud, sh vaidluste ja kaebuste lahendamiseks.	Teadmiseks võetud	TTJA ja PPA lisaressursi vajadused on seletuskirjas kajastatud.
Juhime tähelepanu DSA määruses toodud kriisidele reageerimise mehhanismile (vt Art 36), mis eeldab siseriikliku reageerimismehhanismi loomist ja rakendamise harjutamist.	Teadmiseks võetud	Juhime tähelepanu, et DSA määruse kohase kriisi väljakuulutamise otsuse teeb Euroopa Komisjon digiteenuste nõukoja ettepanekul selliste erakorraliste asjaolude ilmnemisel,

		mis ohustavad tõsiselt avalikku julgeolekut või rahvatervist liidus või selle märkimisväärselt suures osas.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet		
TTJA peab põhjendatuks ja toetab eelnõu peamiseid eesmärgi, milleks on tagada EL määruse 2022/2065 (DSA) nõuetekohane ja mõjus täitmine, et tõkestada tõhusamalt ebaseadusliku veebisisu levikut, tagada digiteenuste kasutajate väljendusvabaduse parem kaitse ja ühtlustada digiteenustele kohalduvaid nõudeid Euroopa Liidu siseturul.	Teadmiseks võetud	
Eelnõu punktiga 2 plaanitakse TTJA nimetada digiteenuste koordinaatoriks. TTJA peab oluliseks avaldada arvamust eelnõu punkti 2 seletuskirja (lk 4) kohta, mis käsitleb digiteenuste koordinaatori ülesannet menetleda teenusesaajate ja nende esindusorganisatsioonide kaebusi DSA väidetava rikkumise kohta. Seletuskirjast nähtub, et TTJA on kohustatud kaebuse läbi vaatama, selgitama välja kõik kaebusega seotud olulised asjaolud ning vajadusel rikkumise kõrvaldama järelevalvemenetluses. TTJA hinnangul tuleks DSA artiklit 53 tõlgendada nii, et kuigi teenusesaajatel on õigus esitada digiteenuse koordinaatorile individuaalseid kaebusi, siis võttes arvesse preambula punkti 118, tuleks neid pidada pigem märkideks üldiselt selle määruse nõuetekohasele kohaldamisele kaasaaitamise kohta, ilma et digiteenuste koordinaatorile pandaks kohustust niisuguste kaebuste tagajärjel tegutseda, tagamaks iga üksiku teenusesaaja õigused. Küll aga oleks digiteenuste koordinaatoril kohustus laekunud kaebusi riskide hindamisel ja järelevalveprioriteetide hindamisel arvesse võtta.	Arvestatud	Märkusega on arvestatud. Nõustume, et kaebuse esitamise eesmärk on anda vihje DSA määruse rikkumise kohta, mitte lahendada kaebaja ja teenusepakkuja vahelist vaidlust. DSA määruse täitmise üle järelevalve teostamisel ei pea TTJA iga kasutaja kaebuse põhjal alustama järelevalvemenetlust. TTJA saab menetluste alustamisel lähtuda enda riskihinnangust ning järelevalveprioriteetidest. Kaebaja ja konkreetse teenusepakkuja vahelise konkreetse vaidluse lahendamiseks on määruses tagatud täiendavad õiguskaitsevahendid, nagu platvormisisene kaebuste lahendamise mehhanism ja võimalus pöörduda kohtuvälise vaidluste lahendamise organi poole. Seletuskirja on vastavalt täiendatud.

<p>Ka EL lennureisija õiguste määruse nr 261/2004 artikli 16 lõikega 2 on tarbijatele antud õigus esitada liikmesriigi pädevale asutustele kaebuseid, kuid Euroopa Kohus on kohtuasjades C-145/15 ja C-146/15 (punkt 31 jj) täpsustanud, et üksikisiku esitatud kaebusega ei kaasne pädevale asutusele kohustust individuaalne kaebus lahendada, seda tuleb pidada pigem märgiks üldiselt selle määruse nõuetekohasele kohaldamisele kaasaaitamise kohta.</p> <p>Sarnaselt lennureisija õiguste valdkonnale näeb ka DSA ette mehhanismi individuaalsete kaebuste lahendamiseks nt kohtuvälistes vaidluste lahendamise organites. Nende vaidluste lahendamise organite ainus eesmärk lahendada tarbija individuaalvaidlust. TTJA hinnangul puudub vajadus seda funktsiooni digiteenuste koordinaatori poolt dubleerida.</p>		
<p>TTJA peab vajalikuks eelnõu punkti 5 seletuskirja (lk 10-11) osas täpsustada järgnevat. Kui TTJA tuvastab järelevalvemenetluse käigus, et teenuseosutaja tegevuses esinevad kehtestatud nõuete rikkumise tunnused, koostatakse äraakuulamine, millega antakse teenuseosutaja tegevusele olemasoleva teabe põhjal õiguslik hinnang ja ühtlasi võimaldatakse teenuseosutajal esitada asja kohta oma arvamus ja vastuväited vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1. Sama dokumendiga antakse teenuseosutajale võimalus ka rikkumine vabatahtlikult kõrvaldada ettekirjutuseta, kui tal puuduvad rikkumise osas vastuväited.</p>	Arvestatud	Märkusega on arvestatud. Seletuskirja vastavalt täiendatud.
<p>Seletuskirja punkti 6.2 (lk 15-17) osas märgib TTJA täiendavalt, et võttes arvesse riikliku digiteenuste koordinaatori õigust ja kohustust osaleda Eesti kasutajate</p>	Arvestatud	Märkusega on arvestatud. Seletuskirja vastavalt täiendatud. Vabariigi Valitsuse seisukohtade mõjuhinnang DSA määrusele nägi ette hea tehnilise võimekuse arendamise vajadust, et

<p>kaitseks piiriülestes ühismenetlustes ning väga suurte teenuseosutajate suhtes järelevalve teostamises, on vajalik digiplatvormide monitoorimiseks kasutusele võtta seadmed, mis kiirendaksid digiplatvormidel leiduva sisu kontrollimist ja võimalike rikkumiste avastamist. Hinnanguliselt võib sellise tööriista maksumus olla 100 000 eurot, millele lisanduks iga-aastane hoolduskulu. TTJA-l puuduvad eelarvevahendid vastava tööriista soetamiseks.</p>		<p>tuvastada ja tõkestada ebaseaduslikku tegevust veebis digiteenuste kiiret arengut arvestades.</p>
<p>Eesti Kaubandus-Tööstuskoda</p>		
<p>Seletuskirja eelnõu punkti 2 selgituste juures on paragrahv 12 lõike 4 punkti 2 selgitavas osas kirjutatud, et vaidluste kohtuvälise lahendamise organi otsus ei ole siduv, mistõttu ei ole lahend täitemenetluses sundtäidetav. Järgnevas lauses on seletuskirjas aga välja toodud, et siiski on sertifitseeritud vaidluste kohtuvälise lahendamise organi otsused digiplatvormidele täitmiseks kohustuslikud ja nende täitmata jätmist võidakse käsitada DSA määrusest tulenevate kohustuste rikkumisena.</p> <p>Digiteenuste määruse EL 2022/2065 (DSA) artikkel 21 lõike 2 kohaselt ei ole sertifitseeritud vaidluste kohtuvälise lahendamise organil õigust teha asjas pooltele siduvat lahendit. Juhime tähelepanu, et seletuskirjas toodud teine lause on vastuolus DSA artikkel 21 lõikega 2, kuna sertifitseeritud vaidluste kohtuvälise lahendamise organi otsused ei ole siduvad, siis ei saa need olla ka digiplatvormidele täitmiseks kohustuslikud.</p> <p>Kaubanduskoda palub viia viidatud seletuskirja selgitused vastavusse DSA artikkel 21 lõikega 2.</p>	<p>Arvestatud</p>	<p>Märkusega on arvestatud. Seletuskirja vastavalt täiendatud. Digiteenuste määruse läbirääkimiste käigus ei toetanud Eesti kohtuvälise vaidluste lahendamise organite otsuste siduvust. Leidsime, et tegemist oleks ebasüsteemilise ja ebasproportsionaalse sekkumisega siseriiklikku täitemenetlusõigusesse, mis ei pruugi olla vastavuses subsidiaarsuse põhimõttega. Läbirääkimiste tulemusel ei ole kohtuvälise vaidluste lahendamise organite otsused siduvad tähenduses, et nad ei ole sundtäidetavad täitemenetluses.</p> <p>Digiteenuste määrus sätestab digiplatvormide pakkujatele kohustuse teha sertifitseeritud vaidluste kohtuvälise lahendamise organiga heas usus koostööd vaidluse lahendamiseks (artikkel 21 lõige 2). Vaidluse lahendamiseks koostöö tegemine hõlmab ka kohtuvälise vaidluste lahendamise organi otsuste täitmist, et kasutaja kaebus lahendada. Süsteemilist ja põhjendamatu kohtuvälise vaidluste lahendamise organite otsuste täitmata jätmist saab seega pidada digiteenuste määrusest tuleneva kohustuse rikkumiseks, mille kõrvaldamiseks on TTJA-l õigus alustada järelevalvemenetlus. Kui sertifitseeritud kohtuvälise vaidluste lahendamise organite otsuste täitmata jätmise oleks digiplatvormide pakkujatele</p>

täielikult vabatahtlik ega tooks kaasa mingeid tagajärgi, ei oleks kasutajatele tagatud ligipääs kiirele ja tõhusale õiguskaitsevahendile, et end negatiivselt mõjutavaid otsuseid vaidlustada.

Kohtuväliste vaidluste lahendamise organite otsused ei ole siduvad tähenduses, et nad ei ole täitemenetluses sundtäidetavad. Siiski kohustab digiteenuste määrus sertifitseeritud vaidluste kohtuvälise lahendamise organi otsuseid täitma. Nii võidakse nende otsuste süstemaatilist ja põhjendamatu täitmata jätmist käsitada DSA määrusest tulenevate kohustuste rikkumisena, millele võib järgneda rikkumise kõrvaldamine järelevalvemenetluses.